

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag

mardi

03-07-2001

03-07-2001

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Interpellatie van de heer Luc Goutry tot de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de verhoging van het bestaansminimum met 4% en de wijziging van de benaming in 'leefloon'" (nr. 832)

Sprekers: **Luc Goutry, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

Moties

5

SOMMAIRE

Interpellation de M. Luc Goutry au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "l'augmentation de 4% du minimum de moyens d'existence et la transformation de celui-ci en 'revenu vital'" (n° 832)

Orateurs: **Luc Goutry, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

Motions

5

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 03 JULI 2001

14:15 uur

COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ

du

MARDI 03 JUILLET 2001

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.25 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.25 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Interpellatie van de heer Luc Goutry tot de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de verhoging van het bestaansminimum met 4% en de wijziging van de benaming in 'leefloon'" (nr. 832)

01 Interpellation de M. Luc Goutry au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "l'augmentation de 4% du minimum de moyens d'existence et la transformation de celui-ci en 'revenu vital'" (n° 832)

01.01 **Luc Goutry** (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik had u reeds vorige week over deze zaak willen interpellieren, maar u werd in de commissie voor de Financiën weerhouden. Ik heb daarvoor begrip.

Mijnheer de minister, de verhoging van het bestaansminimum blijft ons bekommeren. U hebt aangekondigd dat het bestaansminimum met 4% werd verhoogd. Dat is een goede zaak. U hebt ook aangekondigd dat de term bestaansminimum voortaan door de term leefloon wordt vervangen.

Ik heb daarbij toch een paar belangrijke bedenkingen. Het deed genoegzaam in het Parlement de ronde dat het hoog tijd werd om vooral het bestaansminimum fors te verhogen. Er wordt terzake steeds over procenten en niet over

sommen gesproken. Een aantal procenten op een bedrag van 20.000 of 30.000 frank is immers niet echt een groot bedrag. Er werd bijvoorbeeld over een verhoging van 10% gesproken, wat voor een som van 20.000 frank een verhoging van 2.000 frank betekent. Dat zou toch een meer substantiële wijziging zijn geweest.

Met een verhoging van 10% zou men ook een structurele inhaalbeweging hebben kunnen doen. Ik heb niet lang naar voldoende bronnen en motivatie moeten zoeken om dit te steunen. Ik sloeg er eenvoudigweg het wetsvoorstel van 18 april 2001 van onder meer de dames De Meyer, Descheemaeker en Gilkinet en de heren Timmermans en Wouters op na. Deze mensen met invloed en aanzien hebben een wetsvoorstel ingediend waarin zij een verhoging van het bestaansminimum met 10% vroegen. In het wetsvoorstel motiveren zij waarom het bedrag van het bestaansminimum totaal is voorbijgestreefd en niet meer voldoet om de armoede te bestrijden.

Op bladzijde vijf schrijft mevrouw De Meyer: "Een preventief armoedebeleid vereist een juist inkomensbeleid. De sociale bescherming tegen armoede moet vertrekken bij een bodemuitkering die voldoende hoog is om armoedeprocessen tegen te gaan". Verder wordt voorgesteld om het huidige niveau van het bestaansminimum nog dit jaar met 10% op te trekken. Wij ondersteunen dit.

Op 18 april 2001 – dat is toevallig dezelfde dag – dienden de heren D'Hondt, Pieters, Leterme en mijzelf voorstel 1199/1 in tot jaarlijkse aanpassing van de sociale uitkeringen. Dit voorstel strekt ertoe

alle uitkeringsstelsels welvaartvast te maken omdat de index de neutralisering van de achteruitgang is.

Geen welvaartvastheid betekent zoveel als niet kunnen meegroeien naargelang de levensduurte. We hebben ons voorstel gemotiveerd iets minder uitgebreid maar zeker niet minder overtuigd dan het voorstel van 18 april van de meerderheid dat verbazingwekkend snel kwam na de afkondiging van de minister dat het niet 10 maar 4% zal zijn.

Mijnheer de minister, ik heb begrip voor uw positie. Ik ken uw bekommernis voor de sociale problematiek. Ik wil niet de indruk wekken dat ik u op dit punt niet apprecieer. Het tegendeel is waar. Ik heb eveneens begrip voor de moeilijke positie waarbij men voor de echte sociale integratie een heuse inhaalbeweging zou moeten uitvoeren maar geconfronteerd wordt met de realiteit van het budget. Sommigen lieten uitschijnen dat we er beter voorzaten dan echt het geval was. U hebt aan de alarmbel getrokken en gesteld dat er minder geld binnenvloede in de gezondheidszorg en de BTW-ontvangsten. Ik begrijp de realiteit. Als oppositie moeten we ons hiervan echter distantiëren en, weliswaar op constructieve manier, niet aflaten een belangrijk project als de verhoging van de laagste uitkeringen op de agenda te plaatsen. Voor een selectiviteit terzake heb ik begrip. Het is evident dat ons wetsvoorstel zeer verregaand is. We weten zeer goed dat niet alles in een keer gerealiseerd kan worden. Een punt dat wel gerealiseerd had kunnen worden en dat bovendien beheersbaar was inzake uitgaven was de verhoging van het bestaansminimum met 10% geweest. Dat is wellicht de budgettaire toets die de meerderheidspartijen hebben gemaakt bij de indiening van hun wetsvoorstel.

Mijnheer de minister, ik zal u hierover straks een aantal vragen stellen en een voorstel toelichten.

Een ander punt handelt over de keuze van de naam "leefloon". Ik wil geen goedkope oppositie voeren en tegen zijn omdat we in de oppositie zitten. Het is wellicht correct dat de oppositie de zaken strenger onder de loep neemt.

Misschien is het waar dat men vanuit de oppositie de zaken anders benadert en nauwkeuriger gaat controleren. Men zegt dan vervolgens dat men het zelf anders zou hebben gedaan. Dat is hier inderdaad het geval. Ik heb de mosterd niet alleen bij mijzelf gehaald, ik ben ook gaan kijken naar de persberichten die terzake verschenen zijn van onder andere de mensen van Agalev. Het ging om veeleer agressieve berichten. Men vond dat het

niet kon dat het geen 10% was. Ik citeer even de heer Wauters: "Wij zijn bovendien helemaal niet gelukkig met de keuze van de naam. Loon is een zeer restrictief begrip dat enkel thuishoort in de arbeidswetgeving en onder meer wordt gebruikt als essentieel element bij de kwalificatie van een arbeidsovereenkomst". De mensen van Agalev vonden dan ook dat de term uitkering veel duidelijker en toepasselijker zou zijn geweest. Ik kan daar goed inkomen omdat ik ook vind dat we moeten opletten. Ik vind het een originele naam. De man werd er terecht door u voor gelauwerd en ik vind het sympathiek dat de mensen dit mee kunnen bepalen. Een burger kan hier nu zijn mening over zeggen in plaats van de mensen die het altijd beter menen te weten. Ik vind rondkomsom ook een prettige term. Daar is het mij dus niet om te doen, ik wil zeker de pret niet bederven. Wij moeten echter wel opletten als wij begrippen zoals leefloon gaan hanteren. U zegt dat hier een integratieverbintenis tegenover staat. Dat is evident, we hebben het in de vorige legislaturen samen goedgekeurd dat we geen geld wilden geven zonder een tegenprestatie. Loon is echter in dit verband een geladen begrip. Er is geen enkele twijfel aan dat dit iets is dat men verdient als men voor iemand gaat werken binnen de context van een arbeidsovereenkomst. In die zin heb ik het daar persoonlijk moeilijk mee. Er zijn mensen die zullen opmerken dat ik dan zelf maar een voorstel moet doen voor een goede benaming. Ik dacht dat bijvoorbeeld inkomensgarantie de lading beter zou hebben gedekt. Het gaat immers om de garantie voor een inkomen. Men had het ook een bestaanszekerheidsuitkering kunnen noemen. Men moet het niet over onzekerheid hebben omdat dit een negatieve connotatie heeft, men kan beter over bestaanszekerheid spreken. Het gaat hier om een uitkering, iets wat men krijgt namens de gemeenschap. Zoals u terecht zegt, houdt dit een integratieverbintenis in. Men kan niet blijven zitten teren op een uitkering, men moet ze bij wijze van spreken ook verdienen of daar voor zover dat binnen zijn macht ligt minstens de nodige pogingen toe ondernemen.

Mijnheer de minister, ik kom dan bij mijn vragen. Waarom heeft de regering zich niet gehouden aan de afspraak die zij na de betoging met de sociale organisaties heeft gemaakt? Intussen is dit punt echter al voorbijgestreefd. Mijn vraag was namelijk voor het starten van de rondetafelconferentie ingediend. Ik heb vernomen dat de rondetafelconferentie intussen gestart is en ik laat de gebeurtenissen daar natuurlijk hun beloop. Tegen wanneer wordt er in een bijkomende aanpassing met nog eens 6% voorzien? Dan

komen we aan 10%, waarin in het wetsvoorstel van de meerderheidspartijen is voorzien. Bent u er voorstander van om deze uitkering op structurele wijze welvaartsvast te maken? Na de inhaalbeweging kan er dan in de toekomst geen nieuwe achteruitstelling meer komen. Wie bepaalde de keuze voor de naam leefloon? Deze naam is uiteraard door iemand aangebracht maar ik wil graag weten wie uiteindelijk de knoop heeft doorgehakt. Hoe zal deze nieuwe benaming geofficialiseerd worden in alle bestaande wetten en reglementen? Net zoals de euro nu overal moet worden ingeschreven, zal dit ook met het begrip leefloon moeten gebeuren. Dat is een meer legistische vraag uit curiositeit – op zijn West-Vlaams gezegd – om te weten hoe u dat zult aanpakken.

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mevrouw de voorzitter, ik zal beginnen met de eerste vraag.

De regering heeft op 16 oktober 2000 vooropgesteld dat men het bestaansminimum met 4% zou verhogen. Tegelijkertijd zou de wet worden aangepast en gemoderniseerd. Het is de uitvoering van dit engagement van 16 oktober dat in hoofdzaak het voorwerp van het wetsontwerp uitmaakt. Na de betoging van 20 mei hebben wij de vakbonden ontvangen en hebben zij heel duidelijk verklaard dat het uitvoeren van deze eerste tranche van 4% voor hen niet aan de rondetafelconferentie moest worden gelinkt. Zij verstonden dat dit in oktober was vastgelegd en dat daar geen probleem was. Daarom kon ik daarmee doorgaan.

Het tweede element is de 6% extra.

Wij hebben in het wetsontwerp de basisoptie genomen dat het verhogen van het bestaansminimum niet kan zonder dat de andere minima stijgen. Anders krijgt men een heel pervers effect. Grofweg berekend betekent dit dat 1% stijging ongeveer 1 miljard kost. Het is waarschijnlijk iets meer, maar laten we het op 1 miljard houden. Dat betekent dat een stijging van 6% 6 miljard kost. Dat is ongeveer de kostprijs. Dat betekent dat we een dergelijke hervorming in 2001 niet ineens kunnen doorvoeren. Een beslissing van 6 miljard kan men op een bepaald moment nemen, maar men doet dat niet zomaar.

In het ontwerp dat nu ter discussie staat heb ik verklaard dat het een resultaatsverplichting is om die extra 6% tegen 1 januari 2005 waar te maken, maar het pad 2002-2003-2004 wordt ingevuld naar gelang de mogelijkheden. Het gaat om een pad van 3 jaar, wetende dat in het eerste jaar al

een verhoging van 4% zal worden bewerkstelligd.

We hadden natuurlijk kunnen opteren om het nieuwe pad richting 6% eerst in de rondetafelconferentie te bespreken. Dat is een optie. Sommige mensen in de regering zijn daar voorstander van, maar dat betekent dat men het uit de wet moet halen. Dat is een negatief element. Als men de wet verandert, zwakt men ze eigenlijk een beetje af. Men zou ook de timing naar de rondetafelconferentie kunnen sturen. Ik heb daar geen definitieve visie op, maar als men het idee naar de rondetafelconferentie stuurt, zal men de 6% uit het ontwerp moeten verwijderen. Dat is de keuze die men moet maken. Ik ben daar geen voorstander van. Ik vind dat we beter naar de rondetafel kunnen stappen met de doelstelling om tegen een bepaalde datum, in dit geval 1 januari 2005, de 6% verhoging te bereiken en op de rondetafelconferentie een afspraak over de timing te maken. Dat lijkt me de beste oplossing. Ik denk dat niemand een probleem zal maken met het feit dat we al in de 6% verhoging voorzien, maar de timing met hen willen afspreken.

Wat de term betreft, weet ik dat er technisch gezien heel wat opmerkingen kunnen worden gemaakt. Ik ken die opmerkingen, die voor een deel terecht zijn. Ik heb dit zelf beslist, na een aantal adviezen in te winnen. Als ik de motivering van de betrokkene hoorde en zoals hij die ook achteraf nog naar voren heeft gebracht, spreekt hieruit een groot begrip, een grote inclusiviteit en een warm gevoel. Wij zullen een keuze moeten maken tussen een technisch argument, wetende dat een loon een juridisch-technisch argument kan zijn, en een maatschappelijk argument, aangezien deze term door de mensen als positief wordt beschouwd en daarmee ook heel die uitkering positief benadert. Ik meen dat een naam die een positief iets uitstraalt, op zich positief is om de groep mensen die al te gemakkelijk worden gestigmatiseerd, positief te benaderen.

Ik meen trouwens – maar dat kwam nog niet ter sprake – dat de term OCMW eveneens moet worden gewijzigd in een meer positieve benaming, minder gebonden aan wat het oproept. Het was zeker niet slecht toen in de Vlaamse regering over het sociaal huis werd gesproken, weliswaar met een andere inhoud. Alzo geeft men immers een bepaalde visie weer.

Ik ben overtuigd van mijn stelling, ook al vinden sommigen dat grappig. Wij mogen echter niet onderschatten hoe personen kunnen worden gestigmatiseerd door bepaalde woorden.

Een technische repliek kan ik niet geven. Dit is veeleer van inhoudelijk belang. Via de manier waarop deze aangelegenheid in de media werd uitgelegd heeft men getracht een positief beeld weer te geven van personen die het moeilijk hebben. Dat is althans mijn mening.

In het wetsontwerp werd niet voorzien in de welvaartsvastheid omdat ik van oordeel ben – maar ik sta open voor discussie – dat welvaartsvastheid een algemeen principe is van de sociale zekerheid, maar niet alleen van de minima. Brengt men de welvaartsvastheid alleen hier in, dan doen wij aan selectieve welvaartsaanpassing waardoor wij later met problemen zullen worden geconfronteerd. Ik heb gezegd dat er een welvaartsaanpassing moet worden doorgevoerd wat betreft het bestaansminimum, maar dat dit niet in een afzonderlijke wet mag worden geregeld, niet voor het bestaansminimum of voor wat dan ook.

Hierover kan evenwel worden gediscussieerd, maar men mag de zaken niet voorstellen alsof ik vind dat het bestaansminimum niet aan de welvaart mag worden aangepast. Deze aangelegenheid mag evenwel niet in een afzonderlijke wet worden geregeld. Deze discussie is hoe dan ook de moeite waard om te worden gevoerd.

Bij het invoeren van een nieuwe benaming moet een en ander worden aangepast op verschillende plaatsen. Daarom werd in het wetsontwerp bepaald dat de bestaande wet bij koninklijk besluit kan worden aangepast. Dat is een klassieke coördinatietechniek die mag worden gebruikt op voorwaarde dat geen inhoudelijke en ontoelaatbare wijzigingen worden aangebracht.

De discussie over het wetsontwerp is aan de gang en volgens mij verre van beëindigd.

Ik kom tot mijn conclusie.

Ten eerste, niemand, ook ik niet, kan beloven dat op een jaar tijd sowieso 6% is toegestaan. Ik beloof het dus niet. De kosten terzake bedragen immers 6 miljard en het zou niet opgaan een dergelijke operatie slechts gedeeltelijk door te voeren. Dat zou opnieuw werklozen naar het OCMW drijven.

Ten tweede, wat men technisch als de juiste term beschouwd is daarom niet meteen op maatschappelijk vlak de geschikte term waarmee de situatie met gevoel en begrip wordt verwoord. Terloops gezegd, ik ben het er volkomen mee

eens dat de gekozen term op technische vlak niet geschikt is. Dit is hoe dan ook een subjectief gegeven.

01.03 Luc Goutry (CVP): Mijnheer de minister, u gaf een sereen en uitgebreid antwoord, waarmee ik het evenwel niet eens ben, al betekent dat niet dat ik geen begrip kan opbrengen voor uw standpunt en voor dat van de regering, althans wat de haalbaarheidsvraag betreft.

Een oppositiepartij heeft evenwel tot taak er steeds voor te waarschuwen dat het beter is niet meer te beloven dan wat men kan waarmaken.

Het is niet zo dat plots alles mogelijk is. Vroeger werd gestreden om de baan te effenen en het lijkt mij thans niet aangewezen met de middelen te gooien.

De situatie is delicaat, in die zin dat terzake in april een wetsvoorstel werd ingediend. Men zou soms verstandig staan hoeveel belang de burger hecht aan wat in het Parlement gebeurt, aan de vragen die worden gesteld of aan de ontwerpen of voorstellen die worden ingediend. Dergelijke documenten worden verbazend snel verspreid.

Een voorstel dient men niet zo maar in. Wil men een schot voor de boeg geven, dan dient men beter een resolutie in.

Wij hebben zelf vanuit de meerderheid ooit een resolutie rond de ziekteverzekering ingediend toen we vonden dat bepaalde dingen niet vlug genoeg gingen. Toen kregen we enorm veel tegenstand, vooral omdat we vanuit een meerderheidspositie ingingen tegen de planning van onze eigen ministers, maar we hebben dat verdedigd en zijn er eervol uitgekomen.

Hier gaat het echter om een wetsvoorstel waarin data zijn opgenomen. Tot tweemaal toe wordt in de tekst “nog dit jaar” geschreven. Men vindt dat ook terug in de artikelen. Omdat ik geen collega's kan interpellieren, gebruik ik u eigenlijk als medium, mijnheer de minister. Werd daarover met de regering overleg gepleegd of gaat het om een nieuwe politieke stijl in de zin dat men gerust wetsvoorstellen kan indienen, indien men zich daarmee kan amuseren, en dat men wel zal zien waar men over drie of vier jaar uitkomt.

Ik vind dit nogal een ernstige zaak. Dat is de reden waarom ik heb beslist een – politieke – interpellatie te ontwikkelen. Meestal beperken wij ons tot een mondelinge vraag.

Wat het tweede aspect - de naam - betreft, vestig ik er de aandacht op dat ik er steeds voorstander van ben om de zaken te destigmatiseren. Het is zeer belangrijk dat mensen niet zoals vroeger een soort caritatieve uitkering krijgen waarbij het er vingerdik opligt dat ze bij onze gratie mogen overleven. Wij moeten echter voorzichtig zijn. Een naam is natuurlijk belangrijk. Er wordt veel aandacht aan de keuze van een naam besteed omdat het iets uitdrukt. Daarom vind ik loon iets te sterk. Maatschappelijke draagkracht heeft ook te maken met wat wij willen, wat wij wensen en wat wij uiteindelijk kunnen halen.

U zult ongetwijfeld al hebben meegemaakt dat als men op lokaal niveau met de mensen praat, men soms tegen zijn standpunt in moet gaan, omdat men aanvoelt dat de mensen iets op een andere manier ervaren. Ze halen dan 2 of 3 voorbeelden aan en stellen zich daarbij de vraag of wij het supernormaal willen maken dat mensen zich in de marge zetten. Als men spreekt over inkomensgarantie-uitkering is het duidelijk dat het gaat om het garanderen van een inkomen. Of die uitkering al dan niet voldoende is blijft voor discussie vatbaar. De term "bestaansminimum" was sterk, omdat hij inhield dat het een minimum was waarmee men kon bestaan. Mijnheer de minister, met de term "leefloon" wordt gesuggereerd dat men daarmee kan leven. Veel mensen zullen dat betwisten. Na de uitzending waarin u de nieuwe term hebt aangekondigd sprak mij al onmiddellijk een vrouw met twee kinderen aan.

01.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: In 1974 was de term "bestaansminimum" even ontechnisch en ongewoon als de term "leefloon" nu. Door de evolutie wordt dit nu als te weinig beschouwd. In 1974 had men een gelijkaardige reactie.

01.05 **Luc Goutry** (CVP): Mijnheer de minister, ik vind het uiteraard goed dat wie het beleid voert ook de naam geeft. Dat is uw recht. Dat neemt echter niet weg dat wij daarover op een constructieve manier van gedachten kunnen wisselen. Wij moeten streven naar een zekere homogeniteit in het benoemen van zaken en wij moeten duidelijke signalen geven. Ik heb begrip voor wat u zegt en ik hoop dat u ook begrip hebt voor wat ik daarover te zeggen heb.

Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar voeg er onmiddellijk aan toe dat wij een motie van aanbeveling zullen indienen waarin twee belangrijke punten zijn opgenomen.

Ten eerste, wij steunen het initiatief van de meerderheid en om te weten of men het meent of niet vragen wij dat de Kamer zich via een stemming in de plenaire vergadering uitspreekt over een tweede bijkomende aanpassing tot de 10% dit jaar is bereikt, zoals voorgesteld in het wetsvoorstel van 18 april.

Ten tweede, vragen wij initiatieven om de samenhang van de ingediende voorstellen structureel welvaartvast te maken, zoals u zelf ook hebt onderstreept.

Moties

Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Luc Goutry en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Luc Goutry en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie,
en overwegende dat

1. het bedrag van het bestaansminimum te laag is om armoede te voorkomen en te bestrijden;
  2. de kloof tussen het bestaansminimum en de inkomens uit arbeid in de voorbije jaren steeds groter werd;
  3. het bestaansminimum een wettelijk recht is en dit recht niet mag uitgehold worden zodat technieken van herinschakeling dit recht zouden kunnen verdringen;
  4. het verhogen van de bestaansminima opgenomen werd in het regeerakkoord en in het federaal actieprogramma inzake armoedebestrijding;
  5. de regering na de betoging van 20 mei besliste een rondetafelconferentie in te richten;
- vraagt dat de regering:
- nog dit jaar een tweede bijkomende aanpassing van het bestaansminimum met 6% doorvoert;
  - initiatieven neemt om in samenhang met de ingediende wetsvoorstellen het bestaansminimum structureel welvaartvast te maken."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Luc Goutry et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Luc Goutry et la réponse du vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale,

et considérant que

1. le montant du minimex est insuffisant pour prévenir et combattre la pauvreté;
2. le fossé entre le minimex et les revenus du travail n'a cessé de s'élargir au cours des dernières années;
3. le minimex constitue un droit légal et que ce droit ne peut être vidé de sa substance en ce que des techniques de réinsertion pourraient le restreindre;
4. l'augmentation du minimex figure dans l'accord de gouvernement et dans le programme d'action fédéral de lutte contre la pauvreté;
5. le gouvernement a décidé, après la manifestation du 20 mai, d'organiser une table ronde;

demande au gouvernement:

- de procéder, cette année encore, à une seconde adaptation du minimex à concurrence de 6 pour cent;
- de prendre des initiatives pour garantir la péréquation du minimex par une mesure structurelle, compte tenu des propositions de loi déjà déposées au Parlement."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Yolande Avontroodt en Colette Burgeon.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Yolande Avontroodt et Colette Burgeon.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.

La discussion est close.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.51 uur.

La réunion publique de commission est levée à 14.51 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIÉTÉ

dinsdag

mardi

03-07-2001

03-07-2001

14:11 uur

14:11 heures

INHOUD

Interpellatie van de heer Luc Goutry tot de vice-
eerste minister en minister van Begroting,
Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie
over "de verhoging van het bestaansminimum met
4 % en de wijziging van de benaming in 'leefloon'"
(nr. 832)

Sprekers: **Luc Goutry, Johan Vande
Lanotte**, vice-eerste minister en minister van
Begroting, Maatschappelijke Integratie en
Sociale Economie

Moties

1

3

SOMMAIRE

Interpellation de M. Luc Goutry au vice-premier
ministre et ministre du Budget, de l'Intégration
sociale et de l'Economie sociale sur
"l'augmentation de 4 % du minimum de moyens
d'existence et la transformation de celui-ci en
'revenu vital'" (n° 832)

Orateurs: **Luc Goutry, Johan Vande Lanotte**,
vice-premier ministre et ministre du Budget, de
l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

1

3

Motions

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 03 JULI 2001

14:11 uur

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

du

MARDI 03 JUILLET 2001

14:11 heures

De vergadering wordt geopend om 14.25 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.

01 Interpellatie van de heer Luc Goutry tot de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de verhoging van het bestaansminimum met 4 % en de wijziging van de benaming in 'leefloon'" (nr. 832)

01.01 Luc Goutry (CVP): We vernamen via de media dat het bestaansminimum met vier procent verhoogd wordt en dat de benaming gewijzigd wordt in leefloon. In het Parlement werd reeds herhaaldelijk gepleit voor een verhoging met minstens tien procent, waardoor een structurele inhaalbeweging mogelijk zou zijn. Daarover bestaat een wetsvoorstel van 18 april van mevrouw De Meyer en consoorten. Ook de CVP-fractie heeft op 18 april een wetsvoorstel ingediend om alle sociale uitkeringen voortaan te koppelen aan de stijging van de levensduurte. Ik begrijp dat het, gezien de budgettaire omstandigheden, delicaat is op dit ogenblik maatregelen te nemen. Toch moet een verhoging van het bestaansminimum met tien procent kunnen.

Ook met de keuze van de naam zijn we niet gelukkig.

Ook Agalev heeft problemen met de term loon, een begrip uit de sociale zekerheid waar allerlei gevolgen aan vastzitten. Zij zijn voorstander van de term uitkering. Persoonlijk dacht ik aan inkomensgarantie of bestaanszekerheidsuitkering. Wanneer komt er een bijkomende verhoging met

La séance est ouverte à 14.25 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Interpellation de M. Luc Goutry au vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale sur "l'augmentation de 4 % du minimum de moyens d'existence et la transformation de celui-ci en 'revenu vital'" (n° 832)

01.01 Luc Goutry (CVP): Nous avons appris par les médias que le minimex serait augmenté de 4% et qu'il s'appellerait dorénavant « revenu vital ». A plusieurs reprises déjà, on a plaidé au Parlement pour une augmentation du minimex d'au moins 10%, ce qui permettrait de réaliser un rattrapage structurel. Mme De Meyer a déposé une proposition de loi à ce sujet le 18 avril. Le 18 avril également, le groupe CVP a déposé une proposition de loi tendant à lier dorénavant toutes les allocations sociales à l'augmentation du coût de la vie. Je comprends qu'eu égard aux circonstances budgétaires, il est difficile de prendre des mesures en ce moment. Néanmoins, une augmentation du minimex de 10% devrait être réalisable.

Nous regrettons également le choix de la nouvelle dénomination.

Agalev éprouve également des difficultés à accepter la connotation de salaire de la nouvelle dénomination car il s'agit d'une notion issue de la sécurité sociale à laquelle sont liées une série conséquences. Ils sont partisans de la notion d'« allocation ». Personnellement, je songeais à

zes procent?

un revenu garanti ou à une allocation de sécurité d'existence. Quand décidera-t-on d'accorder une augmentation supplémentaire de 6%?

Is de minister er voorstander van deze uitkering welvaartvast te maken?

Etes-vous favorable à la liaison de l'allocation en question à l'évolution du bien-être ?

Wie koos voor de benaming leefloon? Hoe zal deze nieuwe benaming officieel worden?

Qui a choisi la dénomination « revenu vital » ? Comment compte-t-on officialiser cette nouvelle dénomination ?

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte** (Nederlands): Op 16 oktober 2000 heeft de regering beslist de wet op het bestaansminimum te moderniseren, onder andere via een verhoging met vier procent. De vakbonden gingen daarmee akkoord; een koppeling aan de rondetafel was voor hen niet nodig.

01.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre (en néerlandais): Le 16 octobre 2000, le gouvernement avait décidé de moderniser la loi sur le minimex, notamment en augmentant de 4 % le minimum de moyens d'existence. Les syndicats avaient marqué leur accord. Ils ne jugeaient pas nécessaire une liaison à la conférence-table ronde.

Als je het bestaansminimum optrekt, moeten ook de andere minima stijgen, dit om perverse effecten te vermijden. Dit brengt met zich mee dat het een dure operatie wordt: elk procent kost ongeveer één miljard frank. Alles kan dus niet ineens.

Si on relève le minimex, il faut augmenter aussi les autres minima afin d'éviter les effets pervers. Cela finit par coûter cher: chaque pour cent d'augmentation coûte environ un milliard de francs. On ne peut donc pas faire tout en même temps.

Ik ben er voorstander van om in het wetsontwerp een engagement op te nemen om tegen 1 januari 2005 de bijkomende zes procent toe te kennen. Hoe die verhoging over de komende jaren 2002-2004 wordt gespreid, kan dan op de rondetafel worden besproken.

Je suis partisan d'inscrire dans le projet de loi que nous nous engageons à octroyer les 6 % supplémentaires d'ici au 1er janvier 2005. Lors de la conférence-table ronde, nous pourrions alors déterminer l'étalement de cette augmentation au cours des prochaines années, c'est-à-dire 2002-2004.

Ik ken de – terechte – technische opmerkingen bij de term leefloon. Ikzelf heb gekozen voor die term. Het gaat om de keuze tussen een juridisch en een maatschappelijk argument. De term leefloon laat een positieve benadering toe van een tot nu toe gestigmatiseerde groep. Ook voor het OCMW zal op termijn aan een andere naam moeten worden gedacht.

Je sais très bien quelles objections techniques soulève l'emploi de l'expression "revenu vital" et je considère qu'elles sont justifiées. Je revendique la paternité de cette expression. Il s'agissait de choisir entre une justification juridique et une motivation sociale. L'expression "revenu vital" permet une approche positive d'une catégorie sociale qui était jusqu'à présent stigmatisée. A terme, il faudra aussi envisager de remplacer le sigle "CPAS".

Het wetsontwerp zorgt niet voor welvaartvastheid. Er moet immers welvaartvastheid komen voor de socialezekerheidsuitkeringen in het algemeen, niet alleen voor de bestaansminima.

Le projet de loi ne garantit pas que le revenu vital sera systématiquement adapté à la prospérité. En effet, il faut veiller à ce que les allocations sociales en général, et pas seulement les minima, soient liées à la prospérité.

Een KB zal de bestaande wetgeving aanpassen om de naamverandering door te voeren.

Un arrêté royal adaptera la législation existante afin de réaliser ce changement d'appellation.

Ik kan niet beloven dat ik op één jaar tijd een verhoging met zes procent kan realiseren, gezien de kostprijs. Dus creëer ik die verwachting liever niet.

Je ne peux pas promettre que je pourrai réaliser une augmentation de 6 % en l'espace d'un an, compte tenu du coût de cette opération. Par conséquent, je préfère ne pas faire naître cet espoir chez les gens.

Ik wijs er tot slot nog eens op dat de term leefloon werd gekozen op basis van maatschappelijke argumenten, niet van technische.

01.03 Luc Goutry (CVP): Dit was een sereen antwoord, al blijf ik problemen hebben met de discrepantie tussen het tienprocent-wetsvoorstel van april en de huidige voorstellen van de regering. Men heeft te hoge verwachtingen geschapen.

Ik wil de bestaansminimumtrekkers zeker mee destigmatiseren. Toch lijkt de term leefloon mij te sterk. Zo geef je de indruk dat iemand zomaar aan de kant kan gaan staan en toch een loon krijgen. Een naam moet ook technisch correct zijn.

01.04 Minister Johan Vande Lanotte (Nederlands): De term bestaanminimum was in 1974 even ontechnisch en even ongewoon.

01.05 Luc Goutry (CVP): Wie het beleid voert, mag ook de naam geven. Toch is er nood aan homogeniteit in de naamgeving en aan duidelijkheid.

Wij dienen een motie van aanbeveling in die ertoe strekt dit jaar een bijkomende verhoging tot tien procent door te voeren en de uitkeringen welvaartvast te maken.

Moties

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Luc Goutry en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Luc Goutry en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie,
en overwegende dat

1. het bedrag van het bestaanminimum te laag is om armoede te vóórkomen en te bestrijden;
2. de kloof tussen het bestaanminimum en de inkomens uit arbeid in de voorbije jaren steeds groter werd;
3. het bestaanminimum een wettelijk recht is en dit recht niet mag uitgehold worden zodat technieken van herinschakeling dit recht zouden kunnen verdringen;

Enfin, je voudrais de nouveau attirer votre attention sur le fait que j'ai choisi cette expression de "revenu vital" pour des motifs sociaux, non techniques.

01.03 Luc Goutry (CVP): Vous m'avez fourni une réponse empreinte de sérénité, quoique l'écart entre la proposition des dix pour cent du mois d'avril et les propositions actuelles du gouvernement me gêne toujours. Votre gouvernement a suscité de trop grands espoirs.

Je souhaite moi aussi contribuer à faire en sorte que les minimexés ne soient plus stigmatisés. Cela dit, l'expression "revenu vital" me semble trop forte. Elle donne l'impression que les gens ont le droit de vivre en marge de la société tout en percevant un salaire. Quand on donne une appellation, il faut qu'elle soit également correcte du point de vue technique.

01.04 Johan Vande Lanotte , ministre (en néerlandais): En 1974, le terme "minimum de sécurité d'existence" était tout aussi peu technique et tout aussi peu élégant.

01.05 Luc Goutry (CVP): La personne en charge de la politique détermine également les qualificatifs. Mais il est nécessaire d'harmoniser la nomenclature et de clarifier les choses.

Nous déposons une motion de recommandation tendant à instaurer cette année une augmentation supplémentaire de 10% et à lier les allocations à la prospérité.

Motions

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Luc Goutry et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Luc Goutry et la réponse du vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale,
et considérant que

1. le montant du minimex est insuffisant pour prévenir et combattre la pauvreté;
2. le fossé entre le minimex et les revenus issus du travail n'a cessé de s'élargir au cours des dernières années;
3. le minimex constitue un droit légal et que ce droit ne peut être vidé de sa substance en ce que des techniques de réinsertion pourraient le restreindre;
4. l'augmentation du minimex figure dans l'accord

4. het verhogen van de bestaansminima opgenomen werd in het regeerakkoord en in het federaal actieprogramma inzake armoedebestrijding;

5. de regering na de betoging van 20 mei besliste een rondetafel-conferentie in te richten;

vraagt dat de regering:

- nog dit jaar een tweede bijkomende aanpassing van het bestaansminimum met 6% doorvoert;
- initiatieven neemt om in samenhang met de ingediende wetsvoorstellen het bestaansminimum structureel welvaartvast te maken."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Yolande Avontroodt en Colette Burgeon.

Over de moties zal later worden gestemd.

De bespreking is gesloten.

De **voorzitter**: De vraag nr. 5015 van de heer John Spinnewyn werd naar een andere commissie verwezen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.51 uur.

de gouvernement et dans le programme d'action fédéral de lutte contre la pauvreté;

5. le gouvernement a décidé, après la manifestation du 20 mai, d'organiser une table ronde;

demande au gouvernement:

- de procéder, cette année encore, à une seconde adaptation du minimex à concurrence de 6 pour cent;
- de prendre des initiatives pour garantir la péréquation du minimex par une mesure structurelle, compte tenu des propositions de loi déjà déposées au parlement."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Yolande Avontroodt et Colette Burgeon.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.

La discussion est close.

Le **président**: La question n° 5015 de M. John Spinnewyn a été renvoyée vers une autre commission.

La réunion publique de commission est levée à 14.51 heures.